

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen är grundskola, förskoleklass och fritidshem.

2018

Innehåll

1 Inledning och grundläggande uppgifter.....	3
2. Utvärdering	7
3. Främjande arbete.....	7
4. Kartläggning	11
5. Förebyggande arbete.....	13
6. Rutiner för att uppmärksamma och utreda kränkande behandling.....	15
7. Styrdokument och definitioner	16

1 Inledning och grundläggande uppgifter

Enligt skollagen ska varje enskild skola målmedvetet arbeta mot diskriminering, trakasserier och kränkningar av barn och elever samt göra allt för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Vi på Borgstenaskolan vill skapa en Vi-känsla, där all personal och elever bidrar till ett gott arbetsklimat och där alla är stolta över Borgstenaskolan. Vi är goda förebilder och trygga vuxna som eleverna kan vända sig till. På Borgstenaskolan ska det råda trygghet där alla behandlas och möts med respekt. Alla på Borgstenaskolan är en del av en helhet där vi är hjälpsamma och följer skolans ordningsregler. På skolan ska det råda en öppen attityd och respekt för människors olikheter och allas lika värde, där ingen diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

Organisation

All personal på Borgstenaskolan ska ta avstånd från kränkande behandling och arbeta för att motverka diskriminering och trakasserier. Det är var och ens skyldighet att rapportera till Skolledningen vid misstanke om kränkande behandling, diskriminering och/eller trakasserier. För att förbättra vårt arbete kommer vi att starta en trygghetsgrupp med representant från skolledning, elevhälsa samt från elever som har till uppgift att arbeta med frågor som handlar om trygghet och trivsel på skolan.

Gruppens sammansättning har en bred representation av skolan för att få ett demokratiskt perspektiv på arbetet genom våra olika roller. Gruppens uppdrag är att kartlägga trygghet och trivsel på skolan samt på ett aktivt sätt leda det arbete som krävs för att säkerställa en levande plan mot kränkande behandling på Borgstenaskolan. Trygghetsgruppen har till uppgift att förankra planen och arbeta förebyggande. Det ingår även att synliggöra planen inom skolans verksamhetsområde samt till vårdnadshavare.

Trygghetsgrupp

Anette Lejon	Rektor
Henrietta Palmén	Förskollärare
Angela Talossi	Fritidsledare
Anna-Lena Samuelson	Specialpedagog
Freja	Elevrepresentant
Vakant	Elevrepresentant
Vakant	Elevrepresentant

Ansvarsområden

All personal och alla elever i skolan har ett ansvar att motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling. I första hand tar alla ansvar för sitt eget förhållningssätt. Man ska också motverka och rapportera när man ser att någon blir utsatt för ett oacceptabelt beteende av någon. Rektor har det övergripande ansvaret för att motverka diskriminering och kränkande behandling.

Rektor ansvarar för att:

- Se till att ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling samt på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.
- Se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten på skolan.
- Årligen upprätta och utvärdera vår plan i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.
- Om skolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärd vidtas.
- Omgående rapportera fall av diskriminering och kränkande behandling till huvudman.

Personal ansvarar för att:

- Följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling genom att vara goda förebilder.
- Se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Se till att utredda fall av diskriminering och kränkande behandling följs upp.
- Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter jämlikhet.

Elever ansvarar för att:

- Följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling
- Påtala diskriminering och kränkande behandling som förekommer på skolan.
- Ta ansvar för sitt beteende i kontakter med andra elever och vuxna på skolan.

Elevråd ansvarar för att:

- Elevråd ansvarar tillsammans med rektor för att uppdatera skolans ordningsregler samt att förmedla dessa ut till klasserna.
- Elevrådet kommer även att utgöra en viktig del i arbetet med kränkande behandling där arbetet med kommande plan mot kränkande behandling utgör en stor och viktig del i deras arbete.

Trygghetsgrupp ansvarar för att:

- Arbeta med trivsel och trygghetsfrågor på skolan.
- Arbeta med att förankra planen och synliggöra den inom skolans verksamhetsområde samt till vårdnadshavare.
- Arbeta förebyggande.

Vårdnadshavare ansvarar för att:

- Vid misstanke om att ditt eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för diskriminering eller kränkande behandling, kontakta ditt barns klasslärare/annan lärare eller rektor.

Delaktighet**Elevernas delaktighet:**

Eleverna är delaktig genom upprättandet av plan mot kränkande behandling både genom trygghetsgruppen och genom Elevrådet. Eleverna återger informationen till sin klass och klasslärare samt berättar och diskuterar vad diskriminering och kränkningar är. Eleverna har alltid möjlighet att själv ta kontakt med en vuxen om de upplever sig kränkta, otrygga eller bara behöver prata.

Personalens delaktighet:

Personalen är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskriminering genom diskussioner, information och arbete på APT samt kontinuerligt löpande under läsåret. Under uppstarts-dagar samt inför läsårsslut är all personal delaktig i utvärdering samt i att lägga upp planer inför kommande läsår. En trivselenkät gemoförs varje år. Resultaten utvärderas och analyseras och används som underlag till vår plan.

Elevhälsans delaktighet:

Genom samtal med elever kan denna information användas, utan att ge avkall på sekretess, inför kommande arbete med kränkningar, trakasserier och diskriminering. Skolsköterska genomför trivselenkät som presenteras till personal samt analyseras i Elevhälsan.

Vårdnadshavarnas delaktighet:

Vårdnadshavare erbjuds att vara delaktiga inför upprättandet av likabehandlingsplanen genom klassernas representanter på Föräldrarådet där det bland annat diskuteras ordningsregler, kränkningrutiner samt samskapande tillställningar. Rektor informerar vårdnadshavare om de beslutade ordningsreglerna samt plan mot kränkande behandling via ping-pong samt utskick i klassföreståndarnas veckobrev. Dessa undertecknas av vårdnadshavare och återlämnas till klassföreståndare för att visa att de tagit del av informationen.

Förankring av planen

Planen mot kränkande behandling presenteras vid upprepade tillfällen under läsåret av Trygghetsgruppen. När det kommer ny personal samt nya elever är det rektors uppgift att informera om denna plan.

Tidpunkt	Målgrupp	Ansvarig
Januari/februari	Samtliga klasser	Trygghetsgruppen
Januari/februari	Personal	Rektor
Augusti	Samtliga klasser	Trygghetsgruppen/Lärare
Augusti/september	Vårdnadshavare	Rektor
Löpande	Ny personal samt nya elever	Lärare

2. Utvärdering

Beskrivning av hur fjolårets plan utvärderats:

Fjolårets plan har utvärderats av personal samt elever. Samtliga elever har getts möjlighet att medverka vid utvärdering av planen genom att svara på frågor i en trivselenkät gällande trivsel samt trygghet på skolan.

Personalen har fått ge sina synpunkter på planen genom samtal i personalgruppen samt genom personalmöte. Elevhälsan har varit engagerad i utförandet av utvärderingen samt i att sammanställa resultat och delge samtliga på skolan denna information.

Resultat av utvärdering av fjolårets plan:

Efter en analys av de kränkingsärenden inkommit visar dels på att ett förtydligande bland personalen beträffande rutiner kring kränkingsanmälan behöver genomföras kontinuerligt. Det framkommer även att personalen på skolan behöver diskutera vad en kränkning är. Rutiner över vilket dokument skall användas samt hur ärendegången ser ut. Detta arbete har redan påbörjats och diskuterats på personalmöte under hösten 2017 och fått ett gott resultat genom att antalet kränkingsanmälningar ökade. Detta ses som positivt då vi på Borgstenaskolan inte accepterar kränkningar och när de förekommer agerar vi mot dessa.

Eleverna uppger att de är nöjda med skolsamling, fadderverksamhet samt med kompisgrupper. Eleverna vill gärna ha mer saker att göra på rasterna då det ibland är svårt att veta vad de ska hitta på. Schemabrytande aktiviteter som luciafirande, Halloweenfirande mm är positivt men eleverna önskar vara mer delaktiga i vad som ska ske, när det ska äga rum samt vilka traditioner som skolan skall ha. Event som Skola Hem, föräldraförening, anordnar är mycket positivt av både elever, personal samt vårdnadshavare.

Årets plan skall utvärderas senast:

November 2018.

Beskrivning av genomförande av utvärdering:

Planen mot kränkande behandling skall utvärderas genom enkät samt genom diskussioner klassvis alternativt i små grupper där medlemmar ut trygghetsgruppen ansvarar för detta.

Ansvarig för att årets plan utvärderas:

Rektor i samråd med trygghetsgruppen.

3. Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för lika-behandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla elever känner sig trygga och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

Gemenskap & Trygghet

Ett av skolans utvecklingsområden under 2017/2018 är att vi vill utveckla vår Vi-känsla i skolan där elever och personal känner en gemenskap och trygghet samt vistas dagligen i en skola som vi är stolta över. Genom att arbeta med värdegrundsarbete, utveckla våra relationer med elever och vårdnadshavare skapar vi goda förutsättningar där det råder en genuin gemenskap i en trygg miljö. Alla på Borgstenaskolan är en del av en helhet där vi är hjälpsamma och följer skolans ordningsregler. På skolan ska det råda en öppen attityd och respekt för människors olikheter och allas lika värde. Skolan ska ha en arbetsmiljö som präglas av trygghet, respekt och struktur. Skolan ska främja goda relationer och ett gott klimat som utvecklar en livslång lust att lära. Rasism, främlingsfientlighet, kränkningar eller diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder ska motverkas och bemötas med diskussion, kunskap samt aktiva insatser.

Vi är alla bra på olika saker och vi delar med oss av vår kompetens till varandra. Skolan har skol-samling varje månad där eleverna har möjlighet att visa upp för sina skolkamrater vad de arbetat med. Dessa samlingar handlar även om att ha roligt och umgås tillsammans för att främja en Vi-känsla som i sin tur kan leda till en trygg miljö och en förstärkt respekt för varandra.

Vi har även återkommande arbete i kompisgrupper där alla elever medverkar i olika former av aktiviteter som t ex julpyssel inför jul samt vid skolstart då vi har kompisgrupper för att alla ska lära känna varandra genom gemenskapande övningar och aktiviteter.

Genom att ha ett positivt synsätt kring vårt sätt att prata, arbeta och hur vi tar oss an vardagen kommer detta främjande arbete att spegla av sig till vår skolkultur och vi bygger en kultur med en stark Vi-känsla.

Insatser för att främja lika rättigheter och möjligheter

Gällande: Kön, könsidentitet och könsuttryck

Mål och uppföljning: Ge alla elever rätt att uttrycka sin könstillhörighet samt att de ska känna sig accepterade oavsett könsidentitet och könsuttryck. Skolan ska ge alla elever lika stort inflytande över verksamheten samt lika stort utrymme och samma förutsättningar. Uppföljning sker i juni 2018.

Insats: Uppmärksamma och informera om könsidentiteter/könsuttryck efter elevernas ålder och mognad, detta för att utveckla respekt och förståelse samt arbeta för allas trygghet att få vara den man är. Främja mixade lag i olika idrottssammanhang.

Ansvarig: All personal på skola och rektor

Datum när det ska vara klart: November 2018

Gällande: Etnisk tillhörighet. Religion eller annan trosuppfattning.

Mål och uppföljning: Ge alla elever kunskap om att alla har samma rättigheter och skyldigheter oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Insats: Genom att lyfta upp diskussioner i undervisningen som berör rasismens historia samt berätta om Sveriges nationella minoriteter. Där vi tar avstånd från alla trakasserier och diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Ledighet på grund av religiösa helger ges oavsett vilken religion eller trosuppfattning eleven innehar.

Ansvarig: All personal på skolan och rektor.

Datum när det ska vara klart: November 2018

Gällande: Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning: Alla på skolan ska känna att de kan delta i samma aktiviteter eller undervisning som övriga elever.

Insats: Alla elever ska ges förutsättningar att delta i undervisning och schemabrytande aktiviteter.

Ansvarig: All personal och rektor.

Datum när det ska vara klart: November 2018

Gällande: Sexuell läggning

Mål och uppföljning: Förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning.

Insats: All personal ser över dokument där familjesammansättning skall anges så denna inte medför en diskriminering oavsett sexuell läggning. I undervisningen ges varierande former av familjesammansättningar lika mycket utrymme.

Ansvarig: All personal. Rektor.

Datum när det ska vara klart: November 2018.

Gällande: Ålder

Mål och uppföljning: Vi arbetar för att elever oavsett ålder kan göra sig hörda.

Insats: Det finns två representanter från samtliga klasser, från förskoleklass till år 6, där alla ges lika mycket utrymme i elevrådet. I storsamling och Grön flagg får alla klasser bli sedda och hörda.

Ansvarig: All personal, rektorektor och rastvakter.

Datum när det ska vara klart: November 2018.

4. Kartläggning

Här beskrivs vilka kartläggningsmetoder verksamheten använt sig av och vilka risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som har identifierats.

Kartläggningsmetoder:

Riktad kartläggning har genomförts genom att Elevhälsan har sett över samtliga elevärenden som inkommit till Elevhälsans kännedom. Delar av Elevhälsan har även haft möte med skolläkare för att tillsammans kartlägga elevunderlaget samt behov av insatser.

Genom att se över resultat av föregående trivselenkät, Skolinspektionens utlåtande samt via diskussioner som klassföreståndare hållit med sina klasser och fört vidare till Elevrådet har en vidare bild av kartläggningen genomförts.

Hur har elever involverats i kartläggningen:

Eleverna har involverats genom enskilda samtal med personal samt med Elevhälsan där de berättat om elevernas situation på skolan. (Det som sagt under sekretess förblir under sekretess.) Elevrådet har tagit med sig åsikter och tankar från sina respektive klassråd och lyft fram dessa under Elevrådsmöten.

Elevrådet har varit engagerad i upprättandet av våra gemensamma ordningsregler. Dessa har sedan arbetats med i klasserna för att sedan tas tillbaka till Elevrådet där det förfinades och förtydligades. Rektor och Elevråd beslutade att våra ordningsregler skulle gälla varvid dessa presenteras i samtliga klasser av Elevrådsrepresentanter och Rektor och klassföreståndare placerade dessa på lämplig plats i klassrummen.

Hur har personalen involverats i kartläggningen:

Personalen har varit delaktig genom samtal under APT samt vid personalmöten. Vid enskilda ärenden har personalen berättat hur stämningen är i skolan samt vid enskilda elevärenden genom samtal med personal från Elevhälsan.

Resultat och analys av kartläggning:

Utifrån resultat från klimatundersökning 2016 råder det trivsel samt studiero i större delen av klasserna medan det finns brister inom detta område i andra klasser. Undersökningen visar även att eleverna är trygga på skolan. Resultat från Skolinspektionens enkät för vårdnadshavare visar de upplever att sitt barn är relativt tryggt, 7,2 jämfört med 7,6 för samtliga grundskolor i Borås stad och 8,1 för samtliga medverkande grundskolor. Beträffande området studiero är siffran däremot oroande låg, 5,7, men ligger i samma område som Borås stads siffra 5,7. Jämför med samtliga

medverkande grundskolor som har ett värde på 6,3. Under Skolinspektionens granskning under hösten 2016 konstaterades föreläggande angående trygghet, studiero samt mot kränkande behandling. Bedömningen blev att arbetet med studieron och tryggheten skall intensifieras. Genom ett aktivt ledarskap skall verksamheten utvecklas så alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Skolinspektionens granskning av fritidshem i Borås stad visade att rådde brist i verksamheterna beträffande arbetet med trygghet och studiero.

Analys av enkät visar att 11 elever av 103 inte trivs på skolan samt att 3 elever inte känner sig trygg. Avsnittet som handlar om arbetsro uppvisar att det är 16 elever som inte känner att de har arbetsro i skolan. Dessa resultat har analyserats av personal samt elevhälsa och vi finner dessa inte helt tillförlitliga då materialet som användes var svårt att förstå och det var svårt för en del barn, främst i de lägre årskurserna, att läsa vad som efterfrågades. Genom samtal på klassråd och elevråd uppskattar samtliga elever de gemensamma aktiviteterna som bidrar till en god stämning, känsla av gemenskap och samhörighet på skolan. Eleverna önskar mer aktiviteter under rasterna då det är vid dessa tillfällen som kränkningar förekommer främst.

De anmälningar som inkommit om kränkande behandling handlar om händelser elever emellan. Det har då handlat om kränkande ord samt knuffar och slag. Det har även handlat om saker som skett innan eller efter skoltid som påverkat eleverna då de är i skolan. Enkät visar även att eleverna inte känner sig trygga med att vända sig till en vuxen om något hänt.

5. Förebyggande arbete

Här formuleras konkreta åtgärder för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling utifrån resultat i kartläggningen. Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten.

Insatser för att förebygga lika rättigheter och möjligheter:

Gällande: Trygghet

Mål: Alla elever ska känna sig trygga med att vända sig till en vuxen om de behöver någon att prata med när en kränkning skett eller om de känner sig otrygga.

Åtgärd: Klasslärarna pratar i klasserna till vem eleverna kan vända sig om de behöver prata. Trygghetsgruppen presenterar sig i klasserna och Elevhälsan har sin dörr öppen då de finns tillgängliga på skolan. Elevhälsan gör återkommande besök i klasserna för att presentera sig och visa att de finns för eleverna om de behöver någon att prata med.

Motivera åtgärd: Vi har blivit medvetna om att det finns elever som inte känner att de har en vuxen att prata med.

Ansvarig: Rektor, personal och elevhälsa.

Datum när det ska vara klart: November 2018.

Gällande: Kränkande behandling

Mål: All personal ska känna till rutinerna för kränkingsanmälningar samt känna sig trygg med vad en kränkning är.

Åtgärd: Förtydligande av ärendegången vid kränkningar. Rektor samt ansvarig för utredning av kränkingsärenden informerar personal om att samtliga kränkningar skall tas på allvar och anmälas till rektor. Personal skall informeras över hur hanteringen av ärenden sker. Diskussion om vad som är en kränkning tas upp på APT samt i det dagliga arbetet.

Motivera åtgärd: Personalen ska bli bättre på att rapportera kränkingsärenden.

Ansvarig: Rektor, ansvarig för kränkingsanmälningar och personal.

Datum när det ska vara klart: November 2018.

Gällande: Kränkande behandling

Mål: Alla elever ska känna sig trygga på rasten.

Åtgärd: Utveckla rastverksamheten. Inför skolans organisation till läsåret 2018/2019 skall en översyn genomföras beträffande hur rasterna skall förläggas för eleverna, hur rastvakterna skall fördelas samt att rastverksamhet skall finnas.

Motivera åtgärd: Övervägande delen av kränkningarna sker på rasterna. Eleverna upplever att raster kan vara otrygga.

Ansvarig: Rektor och rastvakter.

Datum när det ska vara klart: November 2018.

Gällande: Samtliga diskrimineringsgrunder.

Mål: Öka andelen elever som känner sig trygga i skolan.

Åtgärd: Fortsätta med skolsamling och skolans gemensamma traditioner. Utveckla dessa aktiviteter tillsammans med Elevrådet.

Motivera åtgärd: Skolans gemensamma aktiviteter är uppskattade av eleverna och personalen. Dessa är viktiga att hålla vid liv och utveckla genom att göra eleverna mer delaktiga i vad som skall ske och varför.

Ansvarig: Rektor. Elevråd.

Datum när det ska vara klart: November 2018

Gällande: Kränkande behandling

Mål: Öka andelen elever som känner sig trygga i skolan.

Åtgärd: Rektor tillsätter en trygghetsgrupp med representanter från personal samt elever.

Motivera åtgärd: Analys visar att det finns arbetsområden som skolan behöver arbeta mer med, vilka handlar om trygghet och studiero. För att få ett mer gediget och grundligt arbete tillsätts en trygghetsgrupp som ansvarar för att hålla planen mot diskriminering och kränkande behandling som ett levande dokument samt vara de som driver detta arbete.

Ansvarig: Rektor och trygghetsgrupp

Datum när det ska vara klart: November 2018.

6. Rutiner för att uppmärksamma och utreda kränkande behandling

Alla elever har rätt att inte bli utsatta för kränkande behandling. Det är huvudmannen som har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkningar i verksamheten. Huvudmannen ska därför ha system för hur en anmälan om trakasserier eller kränkande behandling ska göras så att den kommer såväl rektorn som huvudmannen till del.

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som kan krävas för att förhindra förekomsten av kränkande behandling i framtiden.

Utifrån det ovan nämnda ska anmälningar om kränkande därför behandlas enligt nedanstående rutinen som gäller på Borgstenaskolan.

Rutiner för Borgstenaskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling

1. När en kränkning inträffat ska den skyndsamt anmälas via blanketten "Anmälan om kränkande behandling" till rektor och ansvarig för kränkningsärenden.
2. Rektor skickar denna skyndsamt till huvudman.
3. Den personal som uppmärksammar incidenten håller ett första samtal med berörda elever samt tar också kontakt med klassföreståndare som i sin tur kontaktar vårdnadshavare. Om det inte är praktiskt genomförbart eller om det finns andra hinder måste detta delegeras till annan personal omgående, i första hand klassföreståndare för berörda elever. Samtalen dokumenteras i kränkingsanmälan som görs av den person som uppmärksammat händelsen.
4. I samband med samtalen med berörda elever görs en överenskommelse om vilka åtgärder som ska få kränkningarna eller diskrimineringen att upphöra.
5. Uppföljande samtal görs av klassföreståndare och sker inom en vecka för att se om åtgärderna varit tillräckliga samt att fokus på att den kränkta eleven upplever sig trygg i skolan. Detta antecknas i den upprättade kränkingsanmälan och berörda lärare samt ansvarig för kränkingsärenden informeras.
6. Om åtgärderna inte varit tillräckliga eller om överenskommelsen inte hållits går ärendet vidare till Ansvarig för kränkingsärenden som informerar rektor. Samtliga dokument / anteckningar som finns att tillgå i ärendet bifogas. Efterföljande dokumentation dokumenteras i kränkingsanmälan.
 - a. Ansvarig för kränkingsärenden samtalar med berörda elever och upprättar i samarbete med berörda elevers klassföreståndare en handlingsplan.
 - b. Ansvarig för kränkingsärenden kallar berörda elevers vårdnadshavare till möte på skolan och informerar om innehållet i handlingsplanen.
 - c. Ansvarig för kränkingsärenden följer upp ärendet kontinuerligt och har kontakt med berörda elevers klassföreståndare tills kränkningarna eller diskrimineringen upphört.
 - d. Ansvarig för kränkingsärenden informerar rektor när ärendet är avslutat och den utsatta eleven känner sig trygg i skolan och kränkningarna eller diskrimineringen upphört.
7. Om kränkning inte upphör, trots ovanstående åtgärder, lämnar ansvarig för kränkingsärenden över ansvaret för att utreda till rektor som tar vid för att reda ut kränkningen.

7. Styrdokument och definitioner

Lagstiftning om förbud mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av barn och elever i skolan tar fasta på barns och elevers rätt till en trygg skolgång fri från alla former av kränkningar och missgynnanden.

Förbud mot diskriminering och trakasserier regleras i diskrimineringslagen, medan förbud mot kränkande behandling regleras i skollagen.

De styrdokument som reglerar detta arbete samt de som detta arbete utgår från är:

1. Skollagen 2010:800 - 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling
2. Diskrimineringslagen 2008:567
3. Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (2011)
4. FNs konvention om barnets rättigheter.
5. Salamancadeklarationen
6. Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, (SKOLFS 2012:10).
7. Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling
8. Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Definitioner

Direkt diskriminering:

innebär att ett barn eller en elev missgynnas genom att behandlas sämre än en annan elev behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om det har samband med elevens kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Exempel: En elev nekas vara med i en tävling på grund av att han eller hon är tjej eller kille.

Indirekt diskriminering:

innebär att en elev missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder. Detta gäller dock inte om bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Exempel: En lärare betonar ensidigt den ena eller andra redovisningsformen i undervisningen som innebär att elever med funktionsnedsättning inte får tillfälle att redovisa sina kunskaper fullt ut.

Bristande tillgänglighet:

Att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse.

Exempel: Att en elev inte ges de hjälpmedel som den behöver eller att matsalen är belägen på en plats som förhindrar att samtliga elever ges tillgång till den.

Trakasserier:

Trakasserier innebär ett uppträdande/agerande som kränker en elevs värdighet och som har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det som diskriminering.

Exempel: En elev yttrar sig nedlåtande om en annan elev kopplat till hans eller hennes religiösa rutiner.

Sexuella trakasserier:

Innebär ett uppträdande/agerande av sexuell natur som kränker en elevs värdighet.

Exempel: En elev yttrar sig nedlåtande om en annan elev kopplat till sexuella anspelningar.

Instruktioner att diskriminera:

En person i ledande ställning får inte ge order eller instruera om att någon elev ska diskrimineras.

Exempel: En lärare antyder vid överlämning av en kurs till en annan lärare att en elev som skulle behöva särskilt stöd inte bör ges särskilt stöd med hänvisning att eleven inte tagit emot stödet tidigare.

Diskrimineringsgrunder

- **Kön:** Kvinna eller man. Även transsexuella personer omfattas av diskrimineringsgrunden.
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck:** någon identifierar sig som kvinna eller man eller ger uttryck för att tillhöra ett annat kön genom sin klädsel eller annat uttrycksmedel.
- **Etnisk tillhörighet:** tillhörighet till en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg.
- **Religion/annan trosuppfattning:** livsstilsingripande tro på en högre icke-världslig makt eller en gud, exempelvis islam eller kristendom (religion), buddism, eller avsaknad av tro på en sådan högre makt eller gud, ateism (annan trosuppfattning).
- **Funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
- **Sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
- **Ålder:** uppnådd levnadslängd.

Kränkande behandling

Avser ett uppträdande/agerande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysisk våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon.

Exempel: en grupp elever sprider nedsättande rykten, förlöjligar eller fryser ute andra elever. Det kan handla om att bli utsatt för slag och knuffar. Att bli hotad och bli kallad för kränkande ord. Kränkningar kan också ske genom e-postmeddelanden, SMS eller liknande. Det kan även vara att man blir retad för hur man ser ut, att man är blyg eller anses annorlunda. Eller att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning och att göras till åtlöje.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.